

Sławomir Murawiec

Sprawozdanie Rzecznika Prasowego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego kadencji 2016–2019

Zarząd Główny PTP od początku kadencji (2016–2019) skoncentrował swoje działania na budowaniu pozytywnego wizerunku psychiatrii i psychiatrów w społeczeństwie. Decyzją Zarządu Głównego funkcję Rzecznika Prasowego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego objął kol. Sławomir Murawiec.

Wyznaczono następujące kierunki przekazu, których celem było proaktywne kształtowanie wizerunku psychiatrii, psychiatrów i innych specjalistów zrzeszonych w PTP:

1. Aktywne, bieżące informowanie o aktualnych osiągnięciach, sytuacji i problemach psychiatrii — w miejsce informacji interwencyjnych, które pojawiały się w mediach tylko w sytuacjach kryzysowych, opisujących negatywny obraz psychiatrii.
2. Pokazywanie konkretnych osób, członków PTP, wraz z imieniem, nazwiskiem i wizerunkiem — zarówno ekspertów na poziomie ogólnopolskim jak i ekspertów aktywnych w środowisku lokalnym, wraz z prezentacją ich osiągnięć i wypowiedzi.
3. Budowanie pozytywnego przekazu wokół psychiatrii jako nowoczesnej dziedziny wiedzy i psychiatrów jako specjalistów (lekarzy), których zdaniem i celem działania jest pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi.
4. Budowanie pozytywnego przekazu wokół poszukiwania pomocy psychiatrycznej, jako w pełni analogicznej do poszukiwania pomocy u lekarzy innych specjalności (kardiologów, pulmonologów, diabetologów itd.).
5. Odpowiadanie na artykuły interwencyjne w sposób poszerzony, a nie wąski, opisujący trudną sytuację psychiatrii, a nie tylko bezpośrednio odpowiadający na ich treść.

Działalność ta przyniosła bardzo pozytywne wyniki. Można w niej wyróżnić dwie fazy:

- I. W fazie I działania były inicjowane głównie przez PTP. Na postawie monitoringu mediów PTP dysponuje

następującymi informacjami co do liczby publikacji (trzy miesiące się pokrywają):

- październik 2017–marzec 2018 — 141 publikacji w tym: telewizja (5), radio (33), internet (77), prasa (26);
 - styczeń–grudzień 2018 — 147 publikacji, w tym: telewizja (9), prasa (38), radio (53), internet (47).
- II. W fazie II zainteresowanie medialne sprawami ochrony zdrowia psychicznego przybrało spontaniczny charakter. Zainteresowanie społeczne psychiatrią osiągnęło taki wymiar, że media samoistnie zaczęły podejmować tematykę związaną z ochroną zdrowia psychicznego, poszukując tematów oraz wypowiedzi specjalistów i przedstawiając je z własnej inicjatywy. Szczególne zainteresowanie wzbudziła sytuacja psychiatrii dzieci i młodzieży. Zaowocowało to także zainteresowaniem instytucji państwowych i organizacji społecznych, które włączyły się w działania na rzecz poprawy sytuacji opieki psychiatrycznej nad dziećmi i młodzieżą, ale także całościowej sytuacji psychiatrii. Przełożyło się to więc także na konkretne działania.

Zasadniczą zmianą, jaka nastąpiła w wyniku działań PTP, była ta dotycząca miejsca psychiatrii w świadomości społecznej. W poprzednim okresie psychiatria była postrzegana jako dziedzina opresyjna, „wroga” wobec społeczeństwa i jednostek. W wyniku podjętych działań psychiatria stała się przedmiotem pozytywnego zainteresowania, a co więcej, została rozpoznana jako dziedzina potrzebna społeczeństwu i jednostkom, która wymaga zainteresowania, wsparcia i wspólnego wysiłku na rzecz jej rozwoju. Na dalszych etapach zaowocowało to licznymi wystąpieniami, jak na przykład Rzecznika Praw Pacjenta, Rzecznika Praw Pacjenta dzieci i młodzieży, Rzecznika Praw Obywatelskich i innych instytucji, które wskazywały na kryzysową sytuację w psychiatrii i domagały się jej rozwiązania.

Brakuje statystyk dotyczących całkowitej liczby publikacji, ponieważ były one inicjowane przez poszczególne redakcje mediów. Ich tematyka dotyczyła w przeważającej mierze programu pilotażowego Centrów Zdrowia Psychicznego, sytuacji psychiatrii dzieci i młodzieży oraz

Adres do korespondencji:
Sławomir Murawiec
Rzecznik Prasowy PTP
e-mail: smurawiec@gmail.com

poszczególnych zagadnień zaburzeń psychicznych, jak depresja, zaburzenia lękowe i schizofrenia. Co istotne, zmienił się ich kontekst, na wspierający działania i reformy dotyczące psychiatrii.

Tak duża liczba publikacji była możliwa dzięki zaangażowaniu Ekspertów PTP, w tym przede wszystkim: Prezes Zarządu Głównego PTP Prof. Agaty Szulc, Prezesa-Elekta PTP Prof. Jerzego Samochowca, Konsultanta Krajowego w dziedzinie psychiatrii Prof. Piotra Gałęckiego oraz Prof. Barbary Rembek — Konsultanta Krajowego w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży.

Cały czas w okresie kadencji bardzo aktywny był profil PTP na Facebooku. W okresie trwania Europejskiego Kongresu Psychiatrii (kwiecień 2019 roku) podjęto także intensywne działania na Twitterze PTP.

Poniżej podano przykłady takich działań.

- Współpraca z tygodnikami opinii „Wprost”, „Polityka”, „Newsweek” „Coaching” — inicjatywa i koordynacja publikacji artykułów o tematyce psychiatrycznej.
- Współpraca z tytułami prasy codziennej, zarówno ogólnopolskiej („Dziennik Gazeta Prawna”, „Rzeczpospolita”) jak i lokalnej („Dziennik Bałtycki”).
- Współpraca z pismem „Puls Medycyny” — opracowanie koncepcji i koordynacja cyklu artykułów „Nowoczesna psychiatria w praktyce”.
- Udział rzecznika prasowego PTP w konferencji prasowej z Rzecznikiem Praw Obywatelskich Adamem Bodnarem w dniu 4.05.2017 roku „Psychiatrzy, pacjenci, obywatele — razem domagają się zmian. Konferencja prasowa RPO przed Pierwszym Kongresem Zdrowia Psychicznego” — przedstawienie stanowiska ZG PTP relacjonowane następnie w licznych przekazach medialnych (<https://www.rpo.gov.pl/pl/content/konferencja-prasowa-w-biurze-rpo-4-maja-g-1200>).
- Spotkanie pomiędzy psychiatrami a dziennikarzami. W dyskusji uczestniczyli: Redaktor Paweł Walewski („Polityka”), Redaktor Agnieszka Fedorczyk („Wprost”), Redaktor Agnieszka Sowa („Polityka”) i Redaktor Zbigniew Wojtasiński („PAP”) oraz dr Sławomir Murawiec w imieniu PTP oraz uczestnicy konferencji: VIII Konferencja Czasopisma Psychiatria, Warszawa 12.05.2017.
- Noworoczne śniadanie prasowe Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego odbyło się 17 stycznia 2018 roku w restauracji Lif w Warszawie. Wydarzenie zgromadziło 23 kluczowych dziennikarzy, w tym z: „Polityki”, „Newsweeka”, „Wprost”, „Rzeczpospolitej”, „Gazety Polskiej” czy Polskiej Agencji Prasowej. Łączna liczba uzyskanych publikacji to 29. Eksperci uczestniczący w śniadaniu prasowym: prof. Agata

Szulc, Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego prof. Piotr Gałęcki, konsultant krajowy w dziedzinie psychiatrii oraz dr Sławomir Murawiec.

- Pozytywny Manifest Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego przedstawiony w styczniu 2018 roku — znalazł szeroki oddźwięk w prasie w związku ze śniadaniem prasowym. Publikacja: Pozytywny manifest Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego — zmiana postaw wobec osób cierpiących na choroby psychiczne to nasza wspólna odpowiedzialność. Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego (Psychiatria 2018; 15(1): 53–54).
- Polskie Towarzystwo Psychiatryczne zostało Partnerem audycji „ABC zdrowia psychicznego” emitowanej w Programie I Polskiego Radia. Zrealizowano 12 tematów, w których wypowiedzieli się eksperci PTP. Link do audycji: <https://www.polskieradio.pl/7/Jedynka/6567,ABC-zdrowia-psychicznego>.
- Debata o stanie polskiej psychiatrii w Redakcji „Puls Medycyny” (26.11.2018). Debata odbyła się pod patronatem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. W debacie uczestniczyli reprezentujący PTP: prof. Agata Szulc, Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, prof. Piotr Gałęcki, Konsultant Krajowy w dziedzinie psychiatrii, dr hab. n. med. Janusz Heitzman, Dyrektor Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, współprowadził dr n. med. Sławomir Murawiec jako rzecznik PTP. Publikacja: Psychiatria polska — co za nami, co przed nami. Puls Medycyny. Nowoczesna psychiatria w praktyce 2018; 369(19) z dnia 19.12.2018, s. 6–9. Są to jedynie przykłady prowadzonych działań.

Działalność w mediach społecznościowych

Stale publikacje na Profilu Facebooka PTP (najczęściej codziennie lub w odstępie 1–2 dni) w całym okresie działania obecnego zarządu. Liczba osób obserwujących wzrosła w czasie trwania obecnej kadencji z około 5 do około 15 tysięcy. Natomiast zasięgi informacji przekazywanych przez profil sięgały średnio kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy osób.

Ze szczególnym zasięgiem i zainteresowaniem spotkały się stanowiska PTP, a zwłaszcza stanowisko opublikowane po śmierci Prezydenta Pawła Adamowicza. Zostało ono opublikowane w dniu 15.01.2019 roku i na Facebooku PTP dotarło do 886 tysięcy osób, 204 tysiące osób podjęło jakieś aktywności, w tym 6,4 tysiąca osób udostępniło to oświadczenie na zarządzanych przez siebie profilach. Zostało ono przedstawione przez media ogólnopolskie, między innymi TVN24, onet.pl, wp.pl, gazeta.pl. i wiele innych.

Ostatnie oświadczenie PTP, w związku z wypowiedziami niektórych osób po zabójstwie dziecka i samobójczej śmierci ojca, dotarło do 58 tysięcy osób, wzbudzając 7,5 tysiąca reakcji.

Prowadzono także aktywną promocję 27. Europejskiego Kongresu Psychiatrii (EPA 2019), który odbył się w Warszawie w dniach 6–9.04.2019 roku i zgromadził rekordową liczbę uczestników.